

DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-51-17>

УДК 657.421.1:631.1

Мискін Юрій Ігоревич

доктор економічних наук, доцент,
професор кафедри облікових технологій та бізнес-аналітики,
Державний податковий університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8160-3262>

Мискіна Оксана Олександрівна

кандидат економічних наук,
доцент кафедри адміністрування податків,
Державний податковий університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-8029-9423>

Ільєнко Богдана Андріївна

здобувач магістерського рівня освіти,
Державний податковий університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-8499-4862>

Соловей Олександр Іванович

здобувач магістерського рівня освіти,
Державний податковий університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-0447-4555>

**Yurii Myskin, Oksana Myskina,
Bohdana Iliencko, Oleksandr Solovei**
State Tax University

СУТНІСТЬ ЗНОСУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ЯК ОБ'ЄКТА ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

THE ESSENCE OF DEPRECIATION OF FIXED ASSETS AS AN OBJECT OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT FOR ENTERPRISE MANAGEMENT

Анотація. Розглянуто підходи науковців до трактування терміну «знос» як об'єкту обліково-аналітичного забезпечення управління діяльністю підприємства. Визначено та охарактеризовано види зносу. Осмислено семантику зносу основних засобів. Запропоновано розуміння терміну «знос» у широкому та вузькому значеннях. Обґрунтовано недоцільність застосування терміну «знос» у широкому його розумінні для цілей бухгалтерського обліку. Проаналізовано знос основних засобів у співставленні з амортизацією. З метою уникнення непорозумінь, пов'язаних із терміном «знос» пропонується для означення «зниження вартості необоротних активів у процесі їх використання» застосовувати у бухгалтерському обліку новий термін «функціос» (функціональний знос), під яким розуміти «зниження вартості необоротних активів у процесі їх функціонального використання».

Ключові слова: знос, основні засоби, знос основних засобів, облік основних засобів, аналіз основних засобів.

Summary. A correct understanding of the essence of the depreciation of fixed assets allows business entities to objectively assess the residual value of assets, plan their renewal and effectively use resources. The issue of depreciation of fixed assets is especially important in the conditions of rapid technological development and growing competition, when timely replacement of worn assets and optimization of maintenance costs can become a competitive advantage. In addition, the correct consideration of depreciation is the basis for the formation of the company's depreciation policy, which affects financial indicators and tax planning. The purpose of the article is to understand the essence of the depreciation of fixed assets as an object of accounting and analytical support for the management of the enterprise's activities. When conducting the research, the following were used: analytical method – for wear classification; the method of comparison – for the analysis of interpretations of the term “wear” by modern scientists; generalization method

– for forming conclusions. The approaches of scientists to the interpretation of the term “depreciation” as an object of accounting and analytical support for the management of the enterprise’s activities are considered. Types of wear are defined and characterized. The semantics of the depreciation of fixed assets are understood. An understanding of the term “wear and tear” in broad and narrow meanings is proposed. The impracticality of using the term “depreciation” in its broad sense for accounting purposes is substantiated. Depreciation of fixed assets was analyzed in comparison with depreciation. It has been proven that the use of the term “depreciation” to characterize the decrease in the value of non-current assets in the process of their use is not entirely appropriate. After all, it provokes the emergence of a large number of problematic issues related purely to the semantic peculiarity of the term “depreciation” in its broad sense. In order to avoid misunderstandings related to the term “depreciation”, it is proposed to use the new term “funktios” (functional depreciation) in accounting to mean “decrease in the value of non-current assets in the process of their use”, which means “decrease in the value of non-current assets in the process of their functional use”.

Keywords: depreciation, fixed assets, depreciation of fixed assets, accounting of fixed assets, analysis of fixed assets.

Постановка проблеми. Основні засоби є важливою складовою матеріально-технічної бази будь-якого підприємства. Вони забезпечують стабільне функціонування виробничих процесів, а їхній стан та ефективне використання значно впливають на фінансові результати діяльності підприємства. Правильне розуміння сутності зносу основних засобів дозволяє суб’єктам господарювання об’єктивно оцінювати залишкову вартість активів, планувати їх оновлення та ефективно використовувати ресурси.

Особливо важливою проблематика зносу основних засобів є в умовах швидкого розвитку технологій та зростаючої конкуренції, коли своєчасна заміна зношених засобів та оптимізація витрат на їх утримання можуть стати конкурентною перевагою. Крім того, правильне врахування зносу є основою для формування амортизаційної політики підприємства, яка впливає на фінансові показники та податкове планування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Знос є складною економічною категорією, дослідження якої постійно здійснюються з моменту її виникнення. Так, осмислення співвідношення зносу і амортизації основних засобів здійснено

у наукових працях Ігнашкіної Т. Б. [4], Легенчука С.Ф. [6], Можарівського С.В. [6], Хомина П.Я. [10], Шури Н.О. [4] та Щирської О.В. [11]. З позиції оцінки вартості основних засобів знос проаналізовано у роботах Клименко О.В. [9], Круша П.В. [9], Подвігіної В.І. [9] та Хомина П.Я. [9]. Разом з цим, єдності у трактуванні зносу основних засобів на сьогоднішній день немає. Відтак актуальною постає необхідність дослідження сутності зносу основних засобів як об’єкта обліку та аналізу.

Метою статті є осмислення сутності зносу основних засобів як об’єкта обліково-аналітичного забезпечення управління діяльністю підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Термін «знос» у науковців та практиків обліково-аналітичного спрямування, як правило, асоціюється з необоротними активами. Це достатньо цікава деталь. Адже, якщо під зносом розуміти зменшення корисності об’єкта, то цей термін цілком логічно можна застосувати і до оборотних активів.

Аналіз підходів вчених до трактування терміну «знос» дозволив визначити відсутність єдності у вчених щодо визначення сутності зносу (табл. 1).

Таблиця 1

Сутність терміну «знос»

Трактування сутності терміну «знос»	Автор і джерело
Знос – це процес втрати фізичних і моральних характеристик об’єкту та «якісний» вартісний показник зниження вартості	Бутинець Ф.Ф. [2]
Зношування основних фондів – часткова чи повна втрата основними фондами споживчих властивостей і вартості в процесі експлуатації, а також під впливом навколишнього середовища, внаслідок технічного прогресу та зростання продуктивності суспільної праці	Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. [3, с. 270]
Знос – це втрата вартості та корисності об’єкта основних фондів, його знецінення внаслідок спрацювання, техніко-економічного старіння та інших внутрішніх і зовнішніх умов, що впливають на втрату об’єктом своєї відновної вартості	Ігнашкіна Т. Б., Шура Н.О. [4]
Знос – це старіння основних фондів внаслідок експлуатації, економічного та техніко-економічного старіння, в результаті чого вони реально починають коштувати дешевше, ніж нові аналогічні об’єкти	Круш П.В., Подвігіна В.І., Клименко О.В. [5, с. 25]
Знос – це ступінь фізичного зношення основного засобу, що у вартісному вираженні відображається у вигляді амортизаційних відрахувань	Щирська О.В. [11, с. 484]
Знос – це частина вартості майна, яка відображає ступінь його зношення. Зношення – об’єктивний процес зменшення корисності об’єкта (його фізичне та моральне старіння)	Щирська О. В. [12, с. 72]

Джерело: складено за даними [2–5; 11; 12]

Як видно з таблиці 1, знос:

1) трактується переважно у прив'язці до необоротних активів;

2) характеризується і як процес, і як частина вартості, і як ступінь зношеності;

3) описується і через фінансовий вимірник, і через ступінь фізичного та морального зношення;

4) розкривається у зв'язку з амортизаційними відрахуваннями.

Звісно, визначення терміну «знос», які наведені в таблиці, не єдині у науковому просторі, але й вони дають можливість зробити висновок щодо відсутності єдиного розуміння семантики терміну «знос».

Характеризуючи знос, переважна більшість вчених поділяють його на фізичний та моральний. Під фізичним зносом розуміють втрату об'єктом своїх характеристики під дією фізичного спрацювання. Моральний знос, у свою чергу, поділяється на: функціональний (обумовлений появою більш продуктивніших і якісніших аналогічних об'єктів), технологічний (характеризується винайденням нових технологій), соціальний (проявляється через вихід на ринок нових об'єктів, які, при аналогічних функціональних можливостях, суттєво поліпшують умови праці), екологічний (спричиняється появою функціонально аналогічних об'єктів, які менш негативно впливають на навколишнє середовище), вартісний (обумовлений інфляційними процесами в економіці).

Звісно, якщо з позиції обліково-аналітичного забезпечення управління вважати знос об'єктом, то його необхідно оцінювати у розрізі кожного з наведених вище видів. Проте сам по собі знос, не є цінним для управління діяльністю підприємства. Він у фінансовому обліку застосовується у прив'язці до необоротних активів з метою оцінки залишкової вартості останніх.

І у цьому сенсі знос основних засобів і варто розглядати як об'єкт обліково-аналітичного забезпечення управління діяльністю підприємства.

Не дивлячись на те, що знос основних засобів по-суті введено в систему обліку з метою оцінки залишкової вартості таких основних засобів, в наукових колах зустрічаються твердження, що ставлять останнє під сумнів. Відтак, Хомин П.Я. зазначає: «абсурдним є твердження, що залишкову вартість можна визначити як різницю між сальдо рахунків Основні засоби та Знос основних засобів, бо амортизація, безумовно, чисто фінансовий, але в жодному разі не матеріальний процес. Тим більше, що у бухгалтерському обліку залишкова вартість основних засобів ні на аналітичних рахунках, чи субрахунках, ані синтетичних рахунках не відображається, а лише первісна вартість та сума їхнього зносу» [9, с. 62].

Для чого ж нам тоді потрібен в обліку знос основних засобів, якщо його визначають у фінан-

совому вимірнику і достатньо умовно (на основі амортизаційних відрахувань)?

Цілком логічно, що у бухгалтерському обліку терміну «знос» надається дещо відмінне трактування ніж у технічних науках.

Перш за все відзначимо, що сам термін «знос» («depreciation») у практику бухгалтерського обліку був інтегрований як скорочений варіант словосполучення «зниження вартості внаслідок зношування» («diminution of value by reason of wear and tear»). Тобто, акцентуючи увагу на самому терміні і явищі, щодо означення якого обрано термін, зазначимо, що термін «знос» недостатньо коректно у семантичному сенсі відповідає «зниженню вартості внаслідок зношування». Та й саме трактування «зниження вартості внаслідок зношування» не зовсім точно характеризує процес, який є об'єктом чинної практики бухгалтерського обліку.

Охарактеризуємо це більш детально.

Так, Легенчук С.Ф. та Мокарівський С.В. зазначають, що «багато фахівців розуміють під зносом поступове зниження вартості основних засобів. Однак недоцільно розглядати знос лише у такому значенні, адже знос, хоч і впливає на вартість основних засобів та її зниження, але все ж таки має більш фізичний характер і повинен виражати скоріше фізичний і моральний аспект зношування основних засобів, ніж вартісний» [6]. Зі слів науковців чітко видно два аспекти: по-перше, актуальною потребою обліку є відображення зниження вартості необоротних активів у процесі їх використання; по-друге, термін «знос» семантично не відповідає процесу, для відображення якого даний термін використовується в бухгалтерському обліку.

Далі вчені продовжують: «не можна визначити ступінь фізичного зносу, адже матеріальні активи складаються з деталей, які в міру зношення можна замінювати. В такому випадку не можна достовірно визначити, що таке фізичний знос та не можна обчислити міру фізичного зносу» [6]. Мова йде про те, що в бухгалтерському обліку знос у повному його семантичному значенні (фізичний, моральний, вартісний) оцінити та обліковувати неможливо. Відтак, використання терміну «знос» по-суті поставлено під сумнів. При цьому необхідність обліку «зниження вартості необоротних активів у процесі їх використання» нікуди не дівається.

У цьому контексті Щирська О.В. зазначає, що «знос, хоч і впливає на вартість основних засобів та її зниження, але все ж таки він носить більш фізичний характер і повинен виражати скоріше фізичний і моральний аспект зношування основних засобів, ніж вартісний» [11, с. 483].

Таким чином, умовно для цілей дослідження виокремимо два різних терміни:

«знос» у широкому значенні – який включає фізичне, моральне та вартісне зношування необоротних активів;

«знос» у вузькому значенні (не зовсім коректно) – як зниження вартості необоротних активів у процесі їх використання.

Використання такого розподілу дозволяє акцентувати увагу на некоректності використання терміну «знос» у широкому його розумінні для цілей бухгалтерського обліку. Тому зупинимося на трактуванні терміну «знос» у вузькому значенні. За такого підходу постає необхідність осмислення терміну «знос» через призму сутності терміну «амортизація» (який і сам по собі є далеко не однозначним).

«В Україні завжди існувала проблема розуміння понять «амортизація» і «знос». Протягом всього періоду існування бухгалтерського обліку, амортизаційні відрахування повинні були бути показником зношеності основних засобів, але лише в теорії» [6].

Щирська О.В. зазначає, що деякі науковці «ототожнюють поняття «знос» та «амортизація», однак більшість все ж схильна до думки, що ці два поняття не можна вважати однаковими, як за змістом, так і економічною сутністю. Ототожнюючи чи розділяючи ці поняття, автори також не надають єдиного їх трактування» [11].

Так, Борисенко З.М. зазначає, що «знос – це втрата споживної вартості, а отже, і вартості засобів праці... під амортизацією мається на увазі процес перенесення вартості на готовий продукт. Обидва процеси, незважаючи на їх відмінність, нерозривні...» [1, с. 9].

Пилипенко Л.М. та Демська Ю.В. за результатами аналізу різних підходів до визначення категорій зносу і амортизації необоротних активів, дійшли висновку, що «за змістом ці поняття є різними, проте взаємопов'язаними. Знос є характеристикою активів, їх стану, спроможності чи неспроможності приносити економічні вигоди, економічної доцільності чи недоцільності подальшого використання. Амортизація ж стосується капіталу підприємства, його збереження й відновлення якісних характеристик» [8, с. 202].

Щирська О.В. зазначає, що «знос – це уточнення вартості активу в балансі, списання вартості, а амортизація – це частина собівартості, накопичення, фонд реновації. Знос нараховується від первинної вартості, а амортизація з метою реновації – від майбутньої відновної вартості, необхідної для заміни старого активу новим» [12, с. 71].

«Необоротні активи та їхній знос є об'єктами бухгалтерського обліку, які підлягають впливу всіх елементів методу бухгалтерського обліку, амортизація ж являє собою інструмент, за допомогою якого здійснюється перенесення вартості

необоротного активу на новостворений продукт та не може підлягати документуванню чи інвентаризації, а застосовується при оцінці необоротного активу» [12, с. 72].

Пекар О.В., Явний В.М., Фокша В.С. зазначають, що «принциповою відмінністю зносу та амортизації є те, що знос це поступове втрачання основним капіталом своєї вартості, а амортизація – це поступове перенесення його вартості на виготовлений продукт» [7, с. 115].

Хомин П.Я. та Пиріг І.М. зазначають, що «знос основних засобів – це регулятив, контрактив, бо йому в активі вже нічого не протистоїть, адже об'єкти зношені власне на цю суму. Амортизація ж – це резерв, створюваний для заміни зношених активів» [10].

«Природа зносу насамперед пов'язана з технічними чинниками, а сам знос передбачає повну чи часткову втрату технічної придатності (фізичний знос) або економічної доцільності (моральний знос) використання об'єкта необоротних активів. Тоді як амортизація призначена для відтворення активів, збереження економічного потенціалу (капіталу) підприємства» [8, с. 198].

З приводу ж ототожнення сутності категорій амортизації та зносу Пилипенко Л.М. та Демська Ю.В. зазначають, що «найбільше така позиція притаманна академічній (навчальній) літературі, з тією лиш відмінністю між категоріями, що амортизація розглядається як динамічне поняття, а знос – статичне (накопичена амортизація). Зважаючи на те, що академічна література зорієнтована передусім на бухгалтерський облік як практичну діяльність, а отже й на імперативи регулювання його техніки, методики й методології, то така позиція є цілком закономірною, оскільки Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» визначає знос як суму амортизації об'єкта основних засобів з початку його корисного використання, а амортизацію – як систематичний розподіл вартості необоротних активів, яка амортизується, упродовж терміну їх корисного використання (експлуатації)» [8, с. 197–198].

Відтак, знос трактується як зниження вартості та характеризується як «фонд, за рахунок якого здійснюється заміна довгострокових активів в міру їх виходу зі строю... Відшкодування зносу основних фондів відбувається шляхом здійснення амортизаційних відрахувань» [6].

При цьому варто відзначити, що «у зарубіжній практиці використовують термін «амортизація», коли йдеться про амортизацію нематеріальних активів, а термін «знос», якщо йдеться про амортизацію основних засобів. В нашій країні термін «амортизація» застосовують як в обліку основних засобів, так і в обліку нематеріальних активів» [6].

Підсумуємо. Для практичних потреб бухгалтерського обліку термін «знос» у вузькому його значенні використовується як зниження вартості необоротних активів у процесі їх використання. Окремо акцентуємо увагу, що не просто «зниження вартості необоротних активів» (що може бути наслідком інфляції), а саме «зниження вартості необоротних активів у процесі їх використання».

Таким чином, бухгалтерський облік не ставить за завдання в межах терміну «знос основних засобів» оцінку фізичного, морального чи вартісного (у повному його розумінні, включаючи втрату вартості від інфляційних процесів, фізичного та морального зносу) зношення основних засобів, а чітко орієнтується на визначення та облік «зниження вартості основних засобів у процесі їх використання».

Для підтвердження окресленого висновку, повернемося до осмислення логіки обліку зносу основних засобів. Відтак, якщо необхідно вирішити завдання оцінки вартості активу у конкретний момент часу, то для цього необхідно здійснити переоцінку. Вона найточніше дозволить оцінити залишкову вартість активів. У свою чергу, для того, щоб відобразити яку вартість втратили основні засоби в процесі їх використання, у бухгалтерському обліку застосовується термін «знос»

у вузькому його розумінні. Разом з тим, залишкова вартість основних засобів, яку можна розрахувати шляхом віднімання від «первісної вартості основних засобів» вартість «зносу основних засобів» по замовчуванню розуміється такою, яка не враховує фізичний та моральний знос основних засобів, а відтак, може відрізнитися від вартості основних засобів, отриманої після здійснення (за необхідності) переоцінки.

Висновки. Узагальнюючи, зазначимо, що використання терміну «знос» для характеристики зниження вартості необоротних активів у процесі їх використання є не зовсім доцільним. Адже проковує виникнення великої кількості проблемних питань, пов'язаних суто із семантичною особливістю самого терміну «знос» у широкому його розумінні.

Відтак, з метою уникнення непорозумінь, пов'язаних із терміном «знос» пропонується для означення «зниження вартості необоротних активів у процесі їх використання» застосовувати у бухгалтерському обліку новий термін «функціос» (функціональний знос), під яким розуміти «зниження вартості необоротних активів у процесі їх функціонального використання».

У подальших наукових дослідженнях вбачається за необхідне розкрити відношення понять знос і амортизація необоротних активів.

Список використаних джерел:

1. Борисенко З.М. Амортизаційна політика. Київ : Наукова думка, 1993. 135 с.
2. Бухгалтерський словник. / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. Житомир: ПП «Рута», 2001. 224 с.
3. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. Фінансово-економічний словник. 3-тє вид., доп. та перероб. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2011. 844 с.
4. Ігнашкіна Т.Б., Шура Н.О. Обґрунтування теоретичних аспектів дефініцій «знос» і «амортизація» в сучасній економічній науці. Ефективна економіка. 2009. № 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2009_4_6 (дата звернення: 17.06.2024).
5. Круш П.В., Подвігіна В.І., Клименко О.В. Капітал та основні засоби підприємства. Київ : Центр навчальної літератури. 2005р. 168с.
6. Легенчук С.Ф., Мохарівський С.В. Проблеми в дослідженні розуміння понять «знос» та «амортизація». Тези Всеукраїнської науково-практичної on-line конференції аспірантів, молодих учених та студентів, присвяченої Дню науки. 2016. Т. 2. URL: <https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/4018/39.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 17.06.2024).
7. Пекар О.В., Явний В.М., Фокша В.С. Сутність та економіко-правові основи амортизації. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток соціально-економічних систем в геоeкономічному просторі: теорія, методологія, організація обліку та оподаткування» 11–12 травня 2017 р. (ТНТУ ім. І. Пулюя, м. Тернопіль). С. 115–116.
8. Пилипенко Л.М., Демська Ю.В. Концептуально-теоретичні основи бухгалтерського обліку амортизації та зносу необоротних активів підприємства. Економічний простір. 2018. № 134. С. 195–204.
9. Хомин П.Я. Амортизація на тлі дуалізму дефініцій. Матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції «Теоретичні та прикладні аспекти розвитку економіки», 21–22 травня 2014 року. Тернопіль : ТНТУ, 2014. С. 62.
10. Хомин П.Я., Пиріг І.М. Амортизація: економічний зміст та методика відображення. *Фінанси України*. 2007р. № 6. С. 22–30.
11. Щирська О.В. Економічна сутність поняття «амортизація» та «знос»: історичний аспект. *Міжнародний збірник наукових праць*. 2013. Вип. 2 (20). С. 478–485.
12. Щирська О.В. Економічна сутність і бухгалтерське визначення амортизації. *Актуальні проблеми економіки*. 2012. № 8. С. 68–74. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2012_8_11 (дата звернення: 17.06.2024).

References:

1. Borysenko, Z. M. (1993) *Amortyzatsiina polityka*. [Amortization Policy]. Kyiv: Naukova Dumka. 135 p. (in Ukrainian).
2. Butynets, F. F. (Ed.) (2001) *Bukhhalterskyi slovnyk* [Accounting Dictionary]. Zhytomyr: PP "Ruta". 224 p. (in Ukrainian)
3. Zahorodnyi, A. G., & Vozniuk, H. L. (2011) *Finansovo-ekonomichni slovnyk. 3-tie vyd., dop. ta pererob.* [Financial-Economic Dictionary (3rd ed., rev. and supplemented)]. Lviv: Lviv Polytechnic Publishing. 844 p. (in Ukrainian)
4. Ihnashkina, T. B., & Shura, N. O. (2009) Obgruntuvannya teoretychnykh aspektiv definitsii "zнос" i "amortyzatsiia" v suchasni ekonomichni nauki [Justification of Theoretical Aspects of the Definitions "Depreciation" and "Amortization" in Modern Economic Science]. *Efficient Economy*, no. (4). Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2009_4_6 (in Ukrainian)
5. Krush, P. V., Podvihina, V. I., & Klymenko, O. V. (2005) *Kapital ta osnovni zasoby pidpriemstva* [Capital and Fixed Assets of an Enterprise]. Kyiv: Center of Educational Literature. 168 p. (in Ukrainian)
6. Lehenchuk, S. F., & Mozharivskiy, S. V. (2016) Problemy v doslidzhenni rozuminnia poniat "zнос" ta "amortyzatsiia" [Problems in the Research of Understanding the Concepts of "Depreciation" and "Amortization"]. In *Abstracts of the All-Ukrainian Scientific-Practical Online Conference of Postgraduates, Young Scientists, and Students, Dedicated to Science Day* (Vol. 2). Available at: <https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/4018/39.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (in Ukrainian)
7. Pekar, O. V., Yavnyi, V. M., & Foksha, V. S. (2017) Sutnist ta ekonomiko-pravovi osnovy amortyzatsii [The Essence and Economic-Legal Foundations of Amortization]. In Materials of the International Scientific-Practical Conference "Development of Socio-Economic Systems in the Geo-Economic Space: Theory, Methodology, Organization of Accounting and Taxation", May 11–12, 2017 (TNTU named after I. Pulyuya, Ternopil). pp. 115–116.
8. Pylypenko, L. M., & Demska, Y. V. (2018) Kontseptualno-teoretychni osnovy bukhalterskoho obliku amortyzatsii ta znosu neoborotnykh aktyviv pidpriemstva [Conceptual-Theoretical Foundations of Accounting for Amortization and Depreciation of Non-Current Assets of Enterprises]. *Economic Space*, no. (134), pp. 195–204.
9. Khomin, P. Ya. (2014) Amortyzatsiia na tli dualizmu definitsii [Amortization Amidst the Dualism of Definitions]. In Materials of the IV International Scientific-Practical Conference "Theoretical and Applied Aspects of Economic Development", May 21–22, 2014. Ternopil: TNTU. p. 62.
10. Khomin, P. Ya., & Pyrih, I. M. (2007) Amortyzatsiia: ekonomichniy zmist ta metodyka vidobrazhennia [Amortization: Economic Essence and Methodology of Representation]. *Finance of Ukraine*, no. (6), pp. 22–30.
11. Shchyrskaya, O. V. (2013) Ekonomichna sutnist poniattia "amortyzatsiia" ta "zнос": istorychnyi aspekt [The Economic Essence of the Concepts "Amortization" and "Depreciation": A Historical Aspect]. *International Collection of Scientific Works*, no. (2), pp. 478–485.
12. Shchyrskaya, O. V. (2012) Ekonomichna sutnist i bukhalterske vyznachennia amortyzatsii [The Economic Essence and Accounting Definition of Amortization]. *Actual Problems of Economics*, no. (8), pp. 68–74. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2012_8_11 (in Ukrainian)

Стаття надійшла до редакції 03.12.2024